

Stane:

Za celo leto . . . . . K 20—
za pol leta . . . . . K 10—
za četrt leta . . . . . K 5—
za 1 mesec . . . . . K 170
Posamezna številka 60 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), prtiličje, levo.
Rokopisi se ne vrnejo.

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 14

Ptuj, 4. aprila 1920

II. letnik

VSTAJENJE!

Krist je vstal! Zopet slavimo veliki praznik onega preporoda človeštva, ki mu ga je prineslo kršnanstvo. Božji sin sam se je žrtvoval svoje življenje, da bi odrešil rod človeški. In v čem obstoji spas človeštva? Edinole v točnem izpolnjevanju Kristosovega nauka. „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.“ Toda le prvi učenci Kristosovi so sledili v svojih dejanjih brezpogojno temu nauku. Ko se je kršnanstvo bolj in bolj širilo, je začelo temneti glavno geslo kršnanstva. Grdo sovraštvo je konečno izpodrinilo popolnoma ljubezen do bližnjega, kar nam dokazuje svetovna vojna. Več kakor štiri leta so se narodi medsebojno klali in morili. Nastopil je Wilson in zaklical narodom, naj prestopijo z moritvijo, sami naj odločujejo o svoji usodi na podlagi pravičnosti, na podlagi ljubezni: Narodi so odložili orožje. Bili smo prepričani, da je štiri in polletno prelivanje krvi narode spametovalo. Bili smo prepričani, da se človeštvo zopet spomni na Kristosov nauk o ljubezni do bližnjega. Zmotili smo se! Sklepi pariške mirovne konference so kaj malo prepojeni te ljubezni, ki bi morala zavladati med narodi. To občutimo posebno tudi mi Jugoslovani! Nasilno, nekršnanško rešuje se jadransko vprašanje, vprašanje Gorice, Primorja, Trsta, Reka. Ali je že prišlo vstajenje?

In v zasebnem življenju!

Sebičnost vodi narode, sebičnost vsakega posameznega človeka v vseh njegovih odlokih. Vojna nas ni v tem pogledu prav nič izučila. Nasprotno, nikdar poprej ni bil človek tako zavzet le za svojo korist, kakor je sedaj po vojni: Ali bi se moglo ono ustudno verižništvo, navijanje cen in sploh gonja za velikimi dobički razpasti v tako strašnem obsegu, ako bi le iskrica ljubezni do bližnjega prevevala človeško srce. Vsak misli le nase, išče koristi na stroške bližnjega. Ni čuda, ako v teh razmerah nastajajo struje, ki hočejo sploh razbiti sedanji družabni red, struje, kakor so komunizem in boljševizem. In tega prevrata se ne bomo obvarovali, ako se čim preje ne povrnemo k nauku našega Spasitelja.

Vstajenje mora priti v naših srcih! Velika noč ne bodi za nas le zunanji praznik, prerodi naj človeški rod v resnično Kristovem duhu.

V tem smislu kličemo vsem: „Vesela Aleluja!“

Sijajen shod JDS v Ptuju.

Nad vse pričakovanje sijajno je uspel shod jugoslovanske demokratične stranke pretečeno nedeljo. Že pred določeno uro napolnile so množice od blizu in daleč veliko dvorano z galerijo vred v društvenem domu, pozneje došli so poslušali na hodnikih in

mnogi so morali oditi radi pomanjkanja prostora. Navzočih je bilo gotovo nad 1500 in je posebne važnosti to, da je tvorilo veliko večino te množice naše kmetško ljudstvo.

Shod je otvoril dr. Gosak in podal besedo prvemu glavnemu govorniku ministru n. r. dr. Kramerju. Le-ta je v pol drugo uro trajajočem, temeljitem govoru poročal o vseh vprašanjah, katera nam leže najbolj na srcu. Med drugim je poročal o principih, kateri so vodili stranko, ko jo bila na vladi. Pošteno so se trudili nje zastopniki rešiti po možnosti najboljše pereča vprašanja, začeli neizprosno boj proti draginji in verižništvu ali deloma so bile razmere močnejše nego vlada, deloma so jim metali polena pod noge ravno zastopniki sedanje vlade in ko bi se morali pojavljati uspehi njihovega poštenega dela, iztrgali so jim vajeti na zahrbtn in lažnjiv način srbski radikali in naši klerikalci, ki ukrepajo sedaj sedeč na ministrskih stolcih ravno nasprotno zgolj iz strankarskega sovraštva, če tudi morajo uvedeti, da nas tako početje vodi v gospodarsko in državno propast.

Jeden glavnih vzrokov naše draginje je malovrednost našega denarja na svetovnem trgu, kar je zakrivila sedanja vlada s svojo brezvestnostjo v denarnem vprašanju, ki nam jemlje tri četrtine našega premoženja, zapostavlja naš denar za tujim in trobi v svet o slabem finančnem položaju.

Naši klerikalci pošiljali so stotine svojih verižnikov nakupovat tisoče vagonov živeža v Banatu in Slavoniji za klerikalne zavode, to nakupljeno blago za celo Slovenijo so ti verižniki prodajali za velikanske dobičke raznim židovskim prekupčevalcem, predno so v obče dospeli v Slovenijo, vsled česar so nakopali našemu narodu mržnjo in pomanjkanje. In tem židom moramo sedaj odkupovati za dva- do trikratno ceno naše jim prej prodano blago.

Govornik je pojasnil stališče stranke napram drugim strankam. Da jugoslovanska demokracija ni protiverska, kakor navajajo kot glavni argument proti njej nasprotniki, je najboljši dokaz gotovo ta, da stranka, v kateri lahko vstrajajo duhovniki, ne more biti protiverska.

Glede Nemcev stojimo na stališču, da je naša država naš narod in da je jugoslovanski narod jugoslovanska država, v kateri ne priznamo nobenega drugega gospoda in nobene druge narodnosti predpravice. V naši državi ni in ne sme biti nacijskih bojev ter imajo pravi Nemci svoje pravo zasiguranje, ne kot posebna nacijska stranka, ki zastopa nemške interese, pač pa jim ne zabranjujemo, da se udeležujejo politično pri tej ali oni naši stranki.

Nemčurji pa, kot produkt stoletnega nemškega gospodstva in demoralizujoče nemške politike, so v jugoslovanski državi nemogoča stvar, katerih ne maramo in nečemo poznati. Zapeljanim ne zapiramo vrat v naši državi, da jim neomogočimo povratka v naše vrste, proti zagrizencem pa se bomo borili z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Borba v Beogradu je borba jedinstva, napredka in socializacije proti separatističnemu nazadnjaštvu in reakcionarstvu in

sramotno bi bilo, če bi mi jedini v Evropi pustili to na krmilu in vrgli puško v koruzo

Po tem z odobravanjem sprejetim govorom, so povzeli besedo kmetški poslanec Joso Bujinović iz Šabca, poslanec dr. Kukovec, Mladen Popović iz Makedonije, Franc Voglar iz Maribora, kojih izvajanja priobčimo prihodnjič.

Na predlog dr. Šalamuna so se z večino glasov proti glasovom socijalnih demokratov sprejele resolucije, ki obsojajo reakcionarno vlado, izrekajo zaupanje demokratični stranki in njenim voditeljem, ter zahtevajo takojšnje volitve.

Trgovska in obrtna zbornica za slov. Štajersko in Prekmurje.

Ura odločitve za samostojno trgovsko in obrtno zbornico za Slovensko Štajersko in Prekmurje je prišla.

Dne 6. marca 1920, je bilo v trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani seja, v kateri je bil predložem proračun za tekoče leto glede vzdrževanja trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani.

Vedno naraščajoča draginja je nam tudi v tem oziru naložila veliko breme. Predložilo se nam je proračun, da se zvišajo doklade za trgovsko in obrtno zbornico od dosedanjih doklad 8% na 60%.

Te zvišane doklade bodo dosegale svoto okroglo 1.000.000 kron na leto. Na podlagi podrobnih proračunskih točk smo uvideli, da je veliko povišanje doklad za vzdrževanje trgovske in obrtne zbornice res potrebno in takoj smo uvideli, da je sedaj prišel odločilni trenutek, da se ustanovitev trgovske in obrtne zbornice v Mariboru tudi izvrši.

Ne pomaga tedaj tukaj nobeno odlašanje in tudi ne moremo pričakovati, da nas bode mogoče vlada v Beogradu silila z zbornico, in nam je ona ustanovila. Ne, mi sami si jo moramo ustanoviti in sami vzdrževati; vlada nam jo je le dovolila.

Na nas samih je sedaj ležeče, da določimo začetek njenega poslovanja in si jo ustvarimo!

Plačati bomo morali zvišane doklade, ali bodo to 40% ali 60%, bomo sami določili. Ta glavna napaka se vleče že celo leto v tej odločitvi, in tukaj moramo trgovci iz mariborskega okraja in Prekmurja zavzeti inicijatevo in ustvariti odločitev.

Zato prosim trgovski gremij, da povabi na dan 15. aprila v Maribor v Götzovi dvorani k skupnemu zborovanju ob 10. uri predpoldne, vse gremije in trgovske zadruge Slovenskega Štajerja in Prekmurja na zborovanje, da se ustanovi pripravljalni odbor vseh udeleženi gremijev in trgovskih zadrug, ki bi odločilno sklenil, kedaj ima trgovska zbornica za Slovensko Štajersko in Prekmurje začeti poslovati.

Ta pripravljalni odbor, bi potem tudi preskrbel potrebne prostore, pohoštvo in upravnništvo; potem pa bi tudi poseben zato pooblaščen odsek v Beogradu sam z osebno intervencijo izsilil končno odločitev glede sedeža zbornice, če bi res vsi trezni in praktični